

DECIZIA nr. 2094 din 23.11.2022

pentru aprobarea principiilor metodologice de stabilire a tarifelor pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte din sectorul gazelor naturale

Având în vedere dispozițiile art. 123 alin. (2) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 5 alin. (1) lit. b) și c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

**Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următoarea
DECIZIE**

Art. 1. Se aprobă principiile metodologice de stabilire a tarifelor pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte din sectorul gazelor naturale din anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 2. Operatorii conductelor de alimentare din amonte duc la îndeplinire prevederile prezentei decizii, iar direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor acesteia.

Art. 3. Prezenta decizie se publică pe pagina de internet a Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Dumitru CHIRIȚĂ

Principii metodologice de stabilire a tarifelor pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte din sectorul gazelor naturale

În conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) din Legea nr. 123/2013, tarifele pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte se stabilesc de către operatorii economici, producători de gaze naturale, titulari ai licenței de operare a conductelor de alimentare din amonte, care asigură accesul terților la conductele de alimentare din amonte, în baza unei metodologii elaborate de către aceștia și aprobate de ANRE.

Se consideră că un terț beneficiază de acces la conductele de alimentare din amonte dacă, în baza acceptului operatorului acestora, este racordat în conformitate cu prevederile Regulamentului privind racordarea la conducta de alimentare din amonte, aprobat de ANRE și utilizează conducta din amonte la care este racordat, în sensul că este deservit (alimentat) cu gaze naturale prin intermediul acesteia.

Tarifele pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte se aplică de către operatorul acestora, terților care beneficiază de acces la conductele de alimentare din amonte, și reprezintă contravaloarea serviciilor prestate pentru operarea/exploatarea racordului și a conductelor și echipamentelor necesare măsurării calității gazelor naturale, a volumului acestora și asigurării odorizării, după caz, servicii care fac obiectul contractului de acces la conducta de alimentare din amonte, încheiat între operator și terțul racordat la aceasta, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind accesul la conductele de alimentare din amonte, aprobat de ANRE.

1. Aspecte privind elaborarea metodologiei de stabilire a tarifelor pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte

- metodologia va asigura recuperarea costurilor asociate:
 - utilizării racordului și a conductelor și echipamentelor necesare măsurării calității gazelor naturale, a volumului acestora și asigurării odorizării, după caz, pentru vehicularea cantităților de gaze naturale necesare consumului clienților racordați,
 - utilizării conductei din amonte de către un operator economic din sectorul gazelor naturale sau de către un consumator eligibil de a utiliza conducta de alimentare din amonte, în cazul particular în care producătorul nu poate asigura integral cantitățile de gaze naturale necesare consumului clienților racordați, diferența de cantitate fiind asigurată prin preluarea din SNT și vehicularea acesteia prin conducta de alimentare

din amonte, pe termen limitat, până la predarea conductei către un operator de distribuție/transport;

- în cazul particular al utilizării conductei din amonte de către un producător din sectorul gazelor naturale racordat la aceasta, pentru cantitățile vehiculate de la perimetrele de producție sau de la punctele de preluare către punctele de predare a acestor cantități.
- metodologia va include mecanisme de stimulare a creșterii eficienței;
- metodologia se va elabora astfel încât să nu se realizeze subvenția încrucișată între activitățile reglementate, precum și între activitățile reglementate și cele nereglementate ale operatorului licențiat;
- metodologia se aplică de către operatorii conductelor de alimentare din amonte, nediscriminatoriu, tuturor terților care beneficiază de acces la conductele de alimentare din amonte.

2. *Aspecte privind separarea contabilă a activităților desfășurate de către titularii de licențe*

- separarea contabilă se realizează pe tipuri de activități desfășurate și pentru fiecare dintre activitățile reglementate și asigură reflectarea exactă a veniturilor și cheltuielilor aferente fiecărei activități reglementate, așa cum li s-ar cere să facă dacă respectivele activități ar fi realizate de operatori economici separați;
- alocarea costurilor între activitatea de operare a conductei din amonte în scopul asigurării accesului terților, și celelalte activități, se realizează în concordanță cu prevederile *Regulamentului privind separarea contabilă a activităților desfășurate de către titularii de licențe din sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 21/2020*, cu respectarea următoarelor principii:
 - *cauzalitatea* – costurile sunt atribuite în concordanță cu activitățile care le determină, astfel:
 - a) direct, când costurile pot fi identificate distinct pe tipuri de activități;
 - b) pe baza unor criterii/reguli, când costurile nu pot fi identificate distinct pe tipuri de activități;
 - *obiectivitatea* – costurile sunt atribuite pe baze obiective, fără a se urmări un interes ori obținerea unui beneficiu nemeritat;
 - *transparența* – regulile prin care costurile sunt atribuite pe activități sunt transparente și permit identificarea costurilor atribuite fiecărei activități;

- *continuitatea* – regulile prin care costurile sunt atribuite pe activități sunt aplicate constant în timp; regulile pot fi modificate numai în situațiile în care această modificare este absolut necesară și justificată.

3. *Aspecte privind costurile asociate activității de operare a conductei din amonte în scopul asigurării accesului terților*

- costurile aferente activității de operare a conductelor de alimentare din amonte, prevăzute la punctul 1 se vor efectua de către operatorii licențiați în mod prudent, fiind necesare, oportune, eficiente și reflectând condițiile pieței, respectiv:
 - se consideră cost *necesar* acel cost realizat din nevoia obiectivă a operatorului licențiat de a realiza un cost în vederea asigurării exploataării, dezvoltării și utilizării în siguranță a conductei de alimentare din amonte;
 - se consideră cost *oportun* acel cost a cărui amânare este de natură a produce prejudicii operatorului/utilizatorului conductei de alimentare din amonte;
 - se consideră cost *eficient* acel cost a cărui realizare este de natură a aduce beneficii viitoare operatorului/utilizatorului conductei de alimentare din amonte;
 - se consideră că un cost *reflectă condițiile pieței* atunci când acesta a fost realizat de către operatorul licențiat raportat la cele mai bune condiții ale pieței, existente la data realizării și în conformitate cu legislația în materie.
- costurile includ cheltuielile generate de operațiunile aferente realizării activității de operare/exploatare a racordului și a conductelor și echipamentelor necesare măsurării calității gazelor naturale, a volumului acestora și asigurării odorizării, după caz, ale clienților și, în cazurile particulare prevăzute la punctul 1, a conductelor de alimentare din amonte, exclusiv pentru clienții pentru care se realizează serviciul, fiind reprezentate în principal de cheltuielile cu amortizarea immobilizărilor corporale/necorporale de bază ale activității, consumurile de stocuri, serviciile prestate de terți, personalul, executarea unor obligații legale sau contractuale etc.;
- din punct de vedere al modului cum sunt atribuite pentru realizarea acestei activități, costurile se împart în costuri directe, care pot fi atribuite direct acesteia și în costuri indirecte care nu pot fi identificate/atribuite direct activității de operare a conductelor de alimentare din amonte;
- din punct de vedere al modului de modificare a costurilor în funcție de evoluția volumelor de gaze naturale vehiculate prin racord, costurile se împart în costuri fixe, reprezentând acele costuri care rămân constante indiferent de variația volumului de gaze naturale vehiculate și

în costuri variabile, reprezentând acele costuri care se modifică odată cu variația volumului de gaze naturale.

4. Aspecte privind rentabilitatea/profitabilitatea activității de operare a conductei din amonte

- în funcție de particularitățile activității de operare a conductelor de alimentare și de cele de organizare și desfășurare din punct de vedere tehnic și economic a acestei activități, se recomandă una dintre cele două opțiuni:
 - aplicarea unei rate de rentabilitate de $5 \div 7\%$ asupra costurilor eficiente, prudente, justificate și necesare realizării acestei activități;
 - aplicarea unei rate de rentabilitate de 6,39% acordată investițiilor efectuate pentru realizarea în condiții de calitate, de eficiență tehnică/economică și de siguranță a activității de operare/exploatare a racordului și a conductelor și echipamentelor necesare măsurării calității gazelor naturale, a volumului acestora și asigurării odorizării, după caz ale clienților și, în cazurile particulare prevăzute la punctul 1, a conductelor de alimentare din amonte; rata de rentabilitate se aplică la valoarea rămasă neamortizată a investiției, obținută după scăderea amortizării lunare înregistrate.
- la stabilirea tarifelor pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte, orice cost justificat și/sau venit realizat de către operatorul acestora este luat în considerare o singură dată; costurile de operare/exploatare și tarifele pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte nu conțin TVA.

5. Aspecte privind tarifele pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte

- tarifele calculate pe baza metodologiei elaborate de operatorul licențiat se stabilesc pentru un an calendaristic sau fracție de an calendaristic, în cazul operatorilor nou înființați;
- determinarea tarifelor pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte se poate realiza pe baza următoarelor elemente:
 - valoarea costurilor:
 - a) realizate într-o perioadă de timp anterioară celei pentru care se stabilește tariful, în valoare nominală sau reală,
 - b) estimate a se realiza în perioada pentru care se stabilește tariful, în valoare nominală sau reală,

unde valoarea nominală este definită ca fiind valoarea monetară, respectiv valoarea curentă de piață a unui bun, serviciu, etc, iar valoarea reală este definită ca fiind valoarea nominală ajustată cu inflația.

- rata de rentabilitate aferentă realizării activității de operare a conductelor de alimentare din amonte.
- volumul de gaze vehiculat prin racord și care poate fi stabilit prin luarea în considerare a:
 - a) volumului de gaze naturale vehiculate într-o perioadă de timp anterioară celei pentru care se stabilește tariful,
 - b) volumului de gaze naturale estimate a fi vehiculate în perioada pentru care se stabilește tariful.
- tarifele se pot determina distinct pentru fiecare terț, conductă de alimentare din amonte la care s-a acordat accesul clienților, sau pentru fiecare categorie de clienți, în funcție de complexitatea și caracteristicile obiectivelor operate/exploatate, precum și particularitățile serviciului prestat;
- tarifele pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte se aprobă de către operatorul licențiat și se fac publice de către acesta cu cel puțin 15 zile înaintea perioadei pentru care se aprobă tarifele.

Prezentele principii completează/detaliază principiile generale aplicabile, prevăzute la art. 178 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Este interzisă aplicarea unui tarif de acces la conducta de alimentare din amonte, care nu a fost stabilit în baza unei metodologii elaborate de operatorul care deține licența pentru operarea acesteia și aprobate de ANRE, faptă care constituie contravenție conform prevederilor art. 194 punctul 27 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.